

STORTINGET

Representantforslag 148 S

(2020–2021)

fra stortingsrepresentantene Helge André Njåstad, Gisle Meininger Saudland, Kjell-Børge Freiberg, Per-Willy Amundsen, Hanne Dyveke Søttar og Bengt Rune Strifeldt

Dokument 8:148 S (2020–2021)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Helge André Njåstad, Gisle Meininger Saudland, Kjell-Børge Freiberg, Per-Willy Amundsen, Hanne Dyveke Søttar og Bengt Rune Strifeldt om å stoppe innstramminger i sjølaksefisket i 2021

Til Stortinget

Bakgrunn

Klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn offentliggjorde den 5. mars innstramminger i sjølaksefisket i 2021. Det vil da ikke lenger være tillatt å fiske villaks i kystområdene sør for Finnmark, og i Finnmark blir fiske med krokarn stanset.

Dagens sjølaksefiske foregår med tradisjonelle kilenøter (ruseredskap) og krokarn fortøyd til land. Fisket er en gammel tradisjon og knyttet til en grunneierrett på linje med grunneierrettigheter langs elv. Tillatt fisketid i sjøen har gradvis blitt betydelig innkortet, og til dels forskjøvet ut av sesongen for innsiget av laks til kysten, med den konsekvens at stadig færre deltar i dette fisket. Krokarn er betydelig enklere å håndtere enn kilenot, men dette redskapet har siden 2003 vært tillatt kun i Finnmark.

I forvaltningen av villaksen skilles det ikke i tilstrekkelig grad mellom bærekraftig bestandsforvaltning og fordeling av denne ressursen. Fangststatistikken viser at det i realiteten har skjedd en omfordeling av villaksressursen fra sjø til elv. Dette har skjedd til tross for ovennevnte forutsetning for innstramminger som ble innført i sjølaksefisket fra 2008, hvor det ble lagt til grunn at byrdefordelingen mellom sjø og elv skulle være lik.

Det vil være hensiktsmessig å gjennomgå fangstutviklingen de siste 15 årene for å se om det i realiteten har skjedd en omfordeling av denne ressursen fra sjø til elv, spesielt i perioden etter 2007, hvor det begrunnet med bestandshensyn har vært så store innstramminger i sjølaksefisket og forskyvning av fisketid at det har blitt vanskelig å utnytte fiskerettighetene langs kysten og potensialet i disse.

Norge har utviklet en fiskeriforvaltning for marine bestander som anses som verdensledende både med hensyn til gjenoppbygging av bestander og kommersiell høsting/utnyttelse av reproduksjonspotensialet. Det kan her nevnes bestandene i Barentshavet og de store pelagiske bestandene i Norskehavet. Viktige bestander er bygget opp til historisk høye nivåer, som dermed har gitt grunnlag for rekordstor høsting og lønnsomhet i fiskeriene. Forvaltningsansvaret forplikter også med hensyn til en legitim fordeling av høstingsrett. Det er viktig at det forvaltningsorgan som har ansvar for villaksen, opptrer på en måte som gir tiltro til forvaltningens uavhengighet og objektivitet.

Den historiske fangststatistikken indikerer at høstingspotensialet for villaksressursen er vesentlig større i sjøen enn i elvene. Laksen har som kjent oppvekstområder i sjøen, og naturen er innrettet slik at det er relativt få individer av bestanden som overlever og når tilbake til gytekulpen i elva for å sikre videre rekruttering. Det vil være riktig å utsette innstramminger i sjølaksefisket som skal innføres på kort varsel før sjølaksefisket starter, og utrede forlag til tiltak for å styrke forvaltningen av villaksen, med utgangspunkt i bærekraftig høsting av ressursen og etter byrdefordelingsprinsippet.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g:

1. Stortinget ber regjeringen stoppe vedtatte innstramming i sjølaksefisket og videreføre reguleringen av sjølaksefisket i 2021 etter samme regelverk som i 2020.
2. Stortinget ber regjeringen komme tilbake på egnet måte med forslag til tiltak for å styrke forvaltningen av villaksen, med utgangspunkt i bærekraftig høsting av ressursen og etter byrdefordelingsprinsippet.

11. mars 2021

Helge André Njåstad

Gisle Meininger Saudland

Kjell-Børge Freiberg

Per-Willy Amundsen

Hanne Dyveke Søttar

Bengt Rune Strifeldt